

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr. a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplău Nr. 10.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numele singuratici la 5 cr. se vînd la „Tipografia”, soc. pe acțiune.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

O nouă infecție.

(m.) „Stările din Maramureș sunt pe corpul sistemului actual o nouă bubă infectă, care s'a spart”.

Așa scria zilele acestea un ziar maghiar, caracterisând foarte potrivit prin frasa aceasta sistemul actual dominant în Ungaria: un sistem plin de infecții, cari tot mai des încep a eși la iveală, a se sparge.

Acum de curând în două locuri au eșit infecțiile la iveală, în Sabolciu, unde e revoluție și în Maramureș.

În Maramureș? Acolo e liniște și nimenea nu are de gând să facă răscăla. Da, așa este, de răscăla nu e vorba, dar în dosul liniștii și păcii de acolo, stau ascunse cele mai grozave stări publice și cea mai neagră miserie.

Un colț al vîlului, sub care stăpînitorii și slujbașii voesc a-și ascunde mișelile, s'a ridicat prin sinuciderea vice-comitetului din Maramureș.

În Ungaria sînt dese cazurile de sinucidere și adese se sinucid oficiali publici, cari malversând bani, își ispășesc păcatele în chipul acesta. Nu de mult s'a sinucis căpitanul poliției din Hód-Mező-Vársárhely și un alt funcționar dela primăria de acolo. Ambii au dilapidat bani și, fiind aflați, și-au luat viața.

Casul vice-comitetului din Maramureș însă este caracteristic pentru motivele lui. Viceșpanul, cu numele *Kutka*, n'a defraudat, nici n'a comis alte abuzuri, ci a fost împins la sinucidere în urma stărilor infecte și miseriilor ce băntuie în acel colț de țară.

Se poate, că el a voit să pună capăt relelor, dar n'a fost în stare. Asupra acestora se plînge în scrisorile sale din urmă.

„Pe ce merge tot mai mare devine miseria, tot mai anevoioasă e administrația” — scrie el unui prieten, ear' altuia îi spune: „Zi de zi tot numai necăuri și neplăceri am, de gîaba m'e forțez, nu pot să creez o administrație cum aș voi. Numai necăuri și miserie e prețutindena...”

Da, e miserie, dar' provenită din abuzurile sistemului și a slujbașilor lui. Eată cazurile, la cari face alușiune vice-comitele:

În anul trecut s'a descoperit, că în comuna *Maidanca* s'au furat păduri întregi comunale din partea întreprinzătorilor, pretorilor și slujbașilor comunali, asociați cu toții spre acest scop în o păcătoasă companie. Lucrul se știa, se vorbea în întreg comitatul, dar' administrația nu se mișca, până-ce n'a venit un țeran să facă arătare. Atunci apoi au fost suspendați din post primpretorul, pretorul și notarul cercual și s'a introdus cercetare.

Alt cas s'a întîmplat tot anul trecut. Cassa de economii din Sighet a falimentat, păgubind pe o mulțime mare de oameni.

Ear' al treilea și mai grozav în consecuențele lui, s'a petrecut acum de curînd. O altă bancă, banca populară din Sighet, a dat faliment. În această bancă, la insistența lui *Kutka* s'au depus 137 mii fl. din banii orfanilor, încredințați administrației comitatului. *Kutka* a stăruit să se depună acești bani, din cauză, că directorul băncii era un cumnat al seu. Acum s'a constatat, că din depunerii numai 33% sînt acoperite, celelalte se perd. Astfel din banii orfanilor, încredințați comitatului spre „părintească” îngrijire și chivernisire se perd cel puțin nouăzeci de mii florini. Între aceștia sînt de sigur mulți bani și românești cari sub presiunea legii au fost depuși la comitat, la scaunul orfanal, ca la un loc sigur, încredințați „Mărilor Lor”, domniilor maghiari.

Aceste sînt trei dintre cele mai eclatante cazuri de ticăloșii din Maramureș; câte vor fi mai mici și nedesveluite, știe-le D-zeu!

Eată infecțiile sistemului: ampioiați publici, cari au datoriat a ocroti averile comunale, se asociază în bandă și furând lemnele din păduri, calicesc comunele; ampioiați de bancă, prin manipulație păcătoasă ruinează averile oamenilor și fac s'ajungă pe strade băieți orfani, după-ce prin legăturile și influența lor au ajuns să pue mîna pe banii acelora.

Îi întrebăm, unde se mai întîmplă asemenea lucruri afară de Ungaria? Spiritul de infecție și de corupție, ce se propagă în viața publică de trei decenii încoace, a prins adînci rădăcini. La Maghiari a malversa și dilapidat bani publici nu este un lucru așa deosebit, nici nu e mare rușine, și earăși nu e neobișnuit, ca ampioiații se comită cele mai mari abuzuri. Dar' eată, aceste produc nemulțumirea și îndeamnă pe popor a lua în mînă coasa și toporul, ca în Sabolciu, ca să pună odată capăt miseriilor și fărâdelegilor nemulțumite. Aceste abuzuri vor pune capăt în curînd sistemului, căci un corp plin de infecții, cari es la iveală, când ici, când colo, nu poate să aibă traiu dăinuior.

Sibiu, 21 Februarie a.

DI Dr. Weigand, distinsul profesor al universității din *Lipsa*, a ținut la 17 Ian. n. în teatru „*Karl*” de acolo o conferință despre: *Aspirațiunile naționale ale popoarelor balcanice*.

Nici Ungurii nu primesc salarizarea preoților, cum o plănuise ministrul *Wlassics*. Eată ce cetim în *P. Lloyd*: „Comitetul conventului bisericii evang. de confesiunea aug., a ținut ieri (17 Febr.) o ședință, în care s'a tractat despre congrua preoților necatolici. După o lungă desbatere comitetul a hotărît, să nu primească proiectul nici în general, ca basă al unei discuțiuni, pentru-că ofere prea puțin și taie prea adînc în autonomia bisericii evanghelice”.

Ce se mai zicem, noi, Românii?

Socialismul și naționalitățile. Asemenea ziarelor *L'indépendance Belge* și *Figaro*, din cari am citat în ultimul număr, scrie acum și ziarul guvernului francez *Republique Française*, despre mișcările socialiste din Ungaria. Corespondentul din Pesta al acestui ziar califică mișcarea pornită ca un pericol național, care va pune capăt hegemoniei maghiare. El știe să spună, că în Ardeal muncitorii români iau atitudine anti-maghiară și proprietarii sînt foarte îngrijiați. „*Házuk*” crede că ținuta aceasta a presei franceze e o răsplătă pentru atitudinea Ungurilor în procesul *Zola*.

Cine-s anarhiștii? „*Alkotmány*” scrie: „Nu socialii fac anarhia în această țară. Ceea-ce fac ei nu e decât simptomul veninos al unui mor general, care s'a încuibat în organismul de viață al statului ungar. Tot ce vedem acum sînt fenomene, urmări și efecte. Adevăratul izvor, cauza primordială care naște toate aceste scandaluri și pericole, este sistemul de guvernare, ce dominează aici de un șir lung de ani”.

În cele următoare articolul lui „*Alkotmány*” zice, că adevărații anarhiști au fost și sînt membrii cabinetelor *Tisza*, *Wekerle* și *Bánffy*!

Brutalitatea maghiarisărei.

— Earăși acte oficioase. —

E lucru constat. Toți funcționarii din Ungaria sînt îndatorați, a se face, din oficiu, agenți ai acțiunii detestabile de maghiarisare. Pentru-că toate ministerele ungurești s'au pus în serviciul „reuniunii centrale pentru maghiarisarea numelui”, ce stă sub presiunea lui *Telkes Simon*, mai înainte *Simon Turtelbaum*.

Eată dovezi neîndoioase că lucrul întru adevăr așa stă.

Circularul ministerului de interne.

Dela ministerul internelor s'a edat următorul circular:

Magyar királyi belügyminister.

18221 szám — v. e.

Körrendelet

valamennyi törvényhatóságnak.

Telkes Simon, a központi névmagyarosító társaság elnöke: „Hogy magyarosítsuk a vesetéknevetek?” czimű felvetésnek... példányát oly felhívással küldöm megfelelő terjesztés végett a törvényhatóság közönöségéhez, hogy utasítsa az összes tisztviselőket a névmagyarosítás ügyös mozgalmának minél szélesebb körökben való előmozdítására.

Budapest, 1898, február hó 5-én.

A minister helyett:

Laskóczy József,

államtitkár.

În traducere.

Ministrul de interne reg. ung.

Nr. 18221 — v. e.

Circular

cătră toate municipiile.

Din broșura lui *Telkes Simon*, presidentul reuniunii centrale pentru maghiarisarea numelui, intitulată: „*Om se ne maghiarisam numele?*” trimite... exemplare spre distribuirea corespondențelor între membrii municipiului, ca provocarea, ca se îndrumezi pe toți funcționarii să promoveze în cercuri cât mai largi mișcarea salutară a maghiarisării numelor.

Budapesta, la 5 Februarie 1898.

În locul ministrului:

Laskóczy József,

secretar de stat.

Dați de minciună.

De aci reese evident, că ministrul *Dániel*, răspunzînd deputatului *Oscar Melitz* la cunoscuta interpellare, nu a spus adevărul, că n'a negat existența unor ordinațiuni oficioase.

Mai mult! Din aceeași broșură a lui *Telkes Simon* alias *Turtelbaum*, pe care acum o împrăștiă în toată țara ministerul de interne, reese că deja toate ministerele au edat atari ordinațiuni. Eată ce se scrie acolo:

„*Semn de o vie interesare a dat ministrul de comerț, Dániel, prin ordinațiunea sa, care vrea să sprijinească și lăsească maghiarisarea numelor, și care e adresată cătră direcțiunea căilor ferate ungare*”.

Această ordinațiune — spune *Telkes* însuși — s'a publicat în foaia oficială a căilor ferate ungare, la 16 Febr. 1896, sub nrul 7, — dar' în partea neoficioasă a foil!

Asemenea ordinațiune a dat ministrul finanțelor *Lukács*, mai înainte la 7 Dec. 1895, sub nrul 83.042, — apoi la 24 Sept. 1896, nrul 2475, cătră toate oficiile financiare din țară.

Ministrul agriculturii, dl *Daranyi* a dat asemenea ordin la 3 Iulie 1896, nrul 1176, ear' ministrul cultelor *Wlassics*, la 28 Aug. 1896, sub nr. 5980, a adresat un analog ordin cătră directorii supremi.

Însuși ministrul de interne, a mai edat un circular, afară de acest de acum, anume la 26 Sept. 1896, nr. 84.829.

Toate acestea le spune însuși *Telkes Simon* în broșura sa, pe care o impun acum ministrul de interne.

Interpelațiune.

Evident deci că nu mai sîntem nici în Ungaria, nici în „Maghiaria”, ci în țara maghiarisărei.

Disponătorii țerei nu mai sînt *Bánffy* și soții sei *Perczel*, *Wlassics*, *Dániel* etc... tutti quanti, ci *Telkes Simon* și ceilalți cărmaci ai „reuniunii de maghiarisare”.

În fața acestor revoltătoare lucruri, bărbații frunțași ai naționalităților trebuie să se ridice și să iee la răspundere pe acești agenți ai maghiarisărei.

Deputații sași vor face o nouă interpelare în dietă. Despre deputații așa numiți „Români”, nu știm nimic. Dar' avem și noi *congregațiunile comitatensc*. Circularul ce publicăm azi trebuie făcut obiect de interpelațiune în toate comitatele românești.

În comitatul Sibiului sîntem informați, că vor interpela concepătenii noștri sași. Membrii români, de sigur le vor sta întru ajutor cu toții!

Proletariatul țărănesc.

— Din broșura: „Das Bauernproletariat in Ungarn” —

de

Iașa Tomici.

III.

Nu există nici un prospect, ca să se afe cineva, care să știe concentra în jurul său țărîimea proletară, și să-i deo o direcțiune principală și de tactică. Prin aceasta primejdia s'ar reduce în mod însemnat.

Neschimbându-se situațiunea, e ușor a prevedea ceea-ce va urma.

Ferberea va clocoți tot mai mult; nemulțumirea va crește până la extrem. La cel dintău prilej se vor face poate noue și noue mici conflicte. Și dacă o mișcare ieterică arucă o peatră, ori își lasă limba slobodă, strigînd: „însinte bărbați!” nenorocirea cea mare e gata.

Să nu ne mai amăgim. Țărîimea noastră proletară este foarte aproape să reediteze scenele de groază cunoscute din mișcările țărănești ale evului mediu.

Și earăși zic, să nu ne amăgim! Materialul țărîimii noastre proletare nu se deosebește întru nimic, sau foarte puțin, de masele peste care dispuneau husii și *Thoma Münzer*.

Ungaria este în toată privința necoaptă pentru o evoluțiune socială-economică. Unele împrejurări pres au rămas învechite, principiul asociației nu este dedus în nici o direcțiune. Ne lipsește baza naturală pentru o nouă direcțiune și revoltele nu efectuează nimic, nu creează. Revoluțiunile pot însuși spirit unui lucru gata, pot să deo viață trupului alcătuit deja, pe care îl inaugurează cu jertfa de sânge.

Îngrozitorul situației din Ungaria este tocmai împrejurarea, că se află în preajma revoltei și a conflictelor sângeroase, fără-ca să profiteze ceva din acestea.

Istoria ne învață, că singură sîrăcirea maseilor nu e îndestulătoare pentru a provoca reforme economice în stat. Aceste reforme se pot executa numai dacă există anumite condițiuni prealabile.

Unde acestea lipsesc, sîrmanii și sîracii se chinuesc secol de arîndul, se revoltează din când în când, mor de foame și pier, dar' nu sînt în stare a introduce prin revoluțiunile lor o evoluțiune. În Ungaria lipsesc aceste condițiuni.

Sansraa rîului prin urmare, zice dl *Tomici*, se poate face numai prin îmbunătățirea împrejurărilor. Aci apoi vine să arete cauzele, ce au produs aceste rele împrejurări.

Nu socialismul e de vină. Socialismul aci are rolul bacililor de tuberculoză, cari sînt inevitabili. Decât că ei produc crîșă și moarte numai unde găsească condițiuni priincioase de a se desvolta. Condițiunea priincioasă a socialismului, importat de către o călă de cismar ori vre-o broșurică, e nemulțumirea și sîrăcioa generală a țărîimii.

Cine sînt vinovații de această miserie? *Tomici* anticipează răspunsul zicînd: „mai curînd aceia, cari vor judeca asupra țărînilor

rebeli, și vor dispune măsuri excepționale asupra lor”, decât socialiiștii.

În expunerea mai pe larg a răspunsului și în analiza cauzelor, dl *Tomici* face revizuire istorice-politice, și intră în domeniul politice de naționalități a Maghiarilor. Dînsul caută — poate cel dintău dintre bărbații naționalităților — să analizeze științificește ținuta minunată și carioasă ce a dovedit-o politicienii maghiari, de când s'au deșteptat ei, și au deșteptat și poporul lor la conștiința națională, va să zică de când s'au lăpădat de limba latină în oficii, și au introdus limba maghiară.

Székényi a deșteptat mai înainte pe Maghiari la conștiința limbii naționale. Dar' printr-o lege naturală despre acțiune și reacțiune mișcarea pornită a mers mult mai departe decum voia el. „Cu iabirea pentru limba proprie s'a deșteptat și disprețul pentru limba altora”. S'a început apoi campania de exterminare a acelor limbi „străine”. S'a început maghiarisarea. La 1840 s'a adus lege despre matriculele maghiare. La 1843/4 se cerea, ca numai cei-ce știu ungurește se poată fi preoți.

La 1847/8 s'a propus introducerea limbii maghiare în toate bisericile, ca limbă liturgică.

Astfel scăpată de jugul limbii latinești, și de încercările lui *Iosif II.* de a germanisa, când limba maghiară a ocupat locul distinct de limbă oficioasă, ea mai pretindea o mulțime de alte privilegii nefînteminate.

Mai aminteste apoi dl *Tomici* un paradox al naturii.

Tocmai cei-ce au suferit mult, sînt mai tirani după-ce ajung în stări bune. Sclavul eliberat abuzează de libertate. Cel oprimat nu se îndestulește cu emanciparea sa, ci caută să se ridice și peste alții. Așa s'au dovedit și Ungurii.

Cu aceste considerațiuni dl *Tomici* ajunge la deialism, asupra cărora are vederi particulare, cam ascuțite și în contra Vienei. În proximal capitol le vom resuma.

D. V. A. Urechia

cătră „P. Hirlep”.

Eată scrisoarea ce dl V. A. Urechia a adresat de nou ziarului „*Pesti Hirlep*”, ca răspuns la cunoscutul articol tendențios al ziarului maghiar:

Domnule Redactor!

Tribuna din Sibiu îmi aduce traducțiunea articolului ce v'a inspirat publicațiunea ultimei mele scrisori adresată jurnalului d-voastră. Cele-ce spuneți cu privință la declarațiunile mele sînt o adevărată surprindere pentru mine. Am cetit și recetit scrisoarea mea și n'am aflat explicațiunea comentariilor d-voastre. Știu bine cum spiritul de partidă întuneacă vederea politicianilor, dar' mărturisesc, că nu m'as fi putut închipui nici-odată că s'ar fi putut ajunge cu textul scrisoarei mele la unele concluziuni ca cele-ce cetesc în jurnalul d-voastre.

Să stabilim puțin istoricul desbaterilor noastre. Jurnalul d-voastre întemeiat pe nu știu ce corespondență fantastică din Ardeal, a scris, că eu, Urechia, agitator valah, am trimis 5 studenți români din Transilvania ca să fomenteze o revoluțiune contra Ungariei.

Prin scrisoarea mea cătră d-voastră am protestat contra acestei născociri ridicole și v'am declarat, că dacă d-voastră sau guvernul d-voastre m'atî proba cu documente autentice adevărul acestei informațiuni, atunci eu, Urechia, fost președinte al Ligei, care lupt tocmai pentru conservarea limbii române, gata voi fi să mă fac membru în *Cultur-Eghiletul* d-voastră, adică să lucrez împreună cu d-voastră la maghiarisarea celor de o limbă cu mine.

Ce urma dar' să faceți? Sau să probați că eram în adevăr un stupid agitator, sau să recunoașteți ca om de onoare că ați fost indus în eroare.

Jurnalul d-voastre nu face nici una, nici alta. Ca să scuzeze publicațiunea fantasmă contra mea, scrie că „din moment ce mișcarea românească — din Ardeal — era întîmpinată cu bani și împrumuturi din București — quod est demonstrandum — d-voastră pe dată v'ați gândit la Urechia, vechiul dușman al națiunii maghiare”.

Dar' unde sînt probele cerute de mine, cîm am cercat prin 5 studenți să revoltez pe Români supuși Ungariei? În loc de a răspunde la întrebarea mea, d-voastră luați act cu plăcere de declarațiile mele amicale față cu națiunea ungară. Dar' nimic nou, dle redactor, în aceste declarații. Rog să mi-se arete, dle redactor, o singură scriere a mea în care am manifestat dușmănia față cu națiunea d-v., pe care aș fi fost nedrept să o confund cu guvernul sau. Și cît timp am fost președinte al „Ligei Române” și după-ace am încetat de a fi în această demnitate, eu, ca și cea mai mare parte din bărbaiții noștri politici am rămas convins, că viitorul Ungariei și al României este în alianță lor, ba chiar în federație celor trei națiuni: Ungarii, Sîrbii, și Români. Pentru-că aceasta era idealul meu. Am regretat și regret din adîncul sufletului procedimentele guvernărilor dela Buda-pestă, față cu naționalitățile din Ardeal și Bănat, căci sînt dureros convins, că idealul nostru nu e realizabil, pe cît timp pacea și iubirea nu domnesc între naționalitățile din Ungaria. De aci nisuița noastră ca să convingem pe cei dela Buda-pestă că sînt pe cale greșită. Însămnează aceasta a fi dușman al națiunei maghiare? Dar' atunci cîm mai mare dușman al națiunei acesteia a fost Kossuth, care și el era convins de necesitatea alianței, ba chiar a federațiunei ungare cu România. Au nu el prin Klapka la 1859, ca să dobîndească alianța României a semnat convențiunea a doua prin care Ungaria se lega chiar la mai mult decît cerem noi astăzi?

Nu e inutil să împrăștiăm în memoria tuturor acea convențiune, din care numai o parte de a fi realizată astăzi rodnică pace între naționalitățile din Ungaria, ne-ar fi asigurat o platformă solidă pe care România și Ungaria să se fi întîlnit spre a lega o nedivizibilă amicitie.

Atîta textul acelei convențiuni admirabile:

„Pentru succesul insurecțiunei ungare, este important ca naționalitățile ungare, română și sîrbă locuind Ungaria, se părăsească ori-și-ce spirit de partid, ori-ce idee de separațiune, și să se abțină dela orice acte de dușmănie, care au cauzat așa de mari nenorociri în 1848 și 1849.

„Națiunea ungară este convinsă dinainte, că ea poate compta pe simpatia patrioților valahi. La Paris, se speră, că guvernul principatelor, inspirat de propriile sale interese, va întrebuița influența sa pe lângă conaționalii săi, cari locuiesc Ungaria și Transilvania, în sensul conciliațiunei.

„Pe de altă parte, patrioții ungari, chiar dela începutul luptei, vor proclama principiile următoare, care vor trebui să fie înscrise în constituția Ungariei:

„1. Uitarea vechilor certe și împăcarea deplină și întreagă între Sîrbi, Valahi și Unguri.

„2. Aceleași drepturi, aceleași libertăți, pentru toți locuitorii Ungariei fără deosebire de rasă nici de religione.

„3. Autonomia comunelor și comitatelor. Locuitorii cu o populațiune mixtă se vor înțelege prietenește între ei asupra limbii oficiale de adoptat (maghiară, sîrbă, sau românească).

„4. Independență completă pentru fiecare confesiune și fiecare naționalitate, în administrația cultelor și instrucțiunii publice.

„5. Trupele sîrbe și române vor fi organizate separat și comandate în limba lor națională. Egalitate perfectă în toată armata pentru primirea în toate funcțiunile, titluri și demnități.

„6. După război, o adunare va fi convocată în Transilvania, pentru a delibera asupra unei administrații a acestei provincii cu Ungaria; și dacă majoritatea decide că vechea administrațiune autonomă a Transilvaniei trebuie să fie restabilită, Ungarii nu se vor opune.

„7. Toți trebuie să ne inspirăm de principii de fraternitate. Aceste principii singure vor pute să ne conducă la scopul nostru, care este confederația celor trei state danubiane: Ungaria, Sîrbia și România.

Ce am cerut noi din România este în contradicție cu cele-ce semnau capii mișcării maghiare pe timpul lui Cuza? Personalmente în cartea mea din 1894 „L'Alliance des Roumains et des Hongrois”, din care vă trimit un exemplar, căci se vede nu v'a venit la mîna nici unul, cît și prin epistola mea adresată generalului Türr, cum și prin altă epistolă adresată de Ligă contelui Kálnoky, ca răspuns la declarațiunile făcute de el în delegațiunea ungurească, prin toate lucrările mele și ale Ligei, am protestat contra caluniei, că facem irredentism sau daco-romanism, probînd că este a fi amic al Maghiarilor de a cere guvernărilor dela Buda-pestă realizarea măcar în parte a programului kossuthian față cu Români din Ungaria. Prin ultima mea scriere același lucru repetăm prin vorbe: „din fundul inimii totdeauna am rugat pe D-zeu

să inspire guvernului d-voastre dela Buda-pestă, mai bune sentimente în privința conaționalilor mei, supuși fideli ai M. S. Regelui Ungariei, compatrioții d-voastre atît de nenorociți”.

Această declarațiune a mea o ziceți *sen-sațională*, dar' mai adăugați despre ea o explicațiune neadmisibilă, că eu nu vă cer decît *pufină bunăvoință* pentru Români din Ungaria și că eu, Urechia, admit de altminter-lea *punctul d-voastră de vedere unguresc*.

Unde ați găsit, vă rog, asemenea declarațiuni în scrisoarea mea? Spiritul conciliant n'a lipsit nici unei lucrări semnate de mine, dar' cînd vă declar că Români, supuși Ungariei sînt *nenorociți*, este oare că-i părăsesc, este oare că admit punctul de vedere unguresc, că încetez de a zori luminarea guvernului maghiar asupra datorilor sale față cu cei nenorociți?

Scrioarea mea n'avea de scop de a pleda cauza Românilor din Ungaria, ci de a protesta contra caluniei ce mi-se aducea, că eu umblu să ațîț revolta în țara d-voastră. Eu rămân și după scrioarea ceea-ce am fost înainte, amic sincer al națiunei maghiare, viitoarea noastră aliată în ziua marelui *débacle*. Dar' pentru-că această aliată să fie posibilă, cu aprobarea Europei întregi, toți oamenii de stat români vă cer împăcarea cu naționalitățile dela d-voastră, împăcare ce vi-s'a recomandat de Kossuth, ca și de Regele Sf. Ludovic.

Și se nu-mi ziceți că realizarea cere-rilor celor 3 milioane de Români slăbește Ungaria. Ilustrul general Türr scria în 1867 în jurnalul *Lés Debats* că „guvernele care înăbușe naționalitățile, comit o crimă de leșmanitate”... și mai anăuga că „puterea întemeiată numai pe forță este condamnată încă din origine și nu va pute fi decît o putere efemeră. Vedeți, exclamă generalul, vedeți Elveția: forța ei este în diferență chiar a elementelor, care o compun. Cantoanele germane, franceze, italiene înțeleg individual că separându-se unele de altele ar deveni foarte curînd prada vecinilor lor puternici. De aceea fiecare din ele respectă naționalitatea și autonomia confederatului său”.

Ca vi-se cere alta decît ceea-ce generalul Türr cerea pentru salvarea Ungariei?

Voim o Ungarie forte și de aceea o voim pacificată. *Unitatea națională*, ziceți, se va slăbi prin aceasta? Eroare! În ziua cînd veți fi împăcat naționalitățile, veți fi întrunit într'adevăr într-o unică direcțiune România și Sîrbia, adică cele 24 până la 25 milioane de oameni, cari numai întruniți astfel sînt capabili de a rezista furtunei în ziua marelui *débacle*, pe care și d-voastră îl vedeți.

Să găsim, dle redactor, cîntîndu-l sincer și onest, mijlocul de a împăca idealul d-voastră de unitate națională cu drepturile neprescriptibile ale popoarelor etero-etnice din Ungaria. Sînt gata a pune în serviciul acestei cercetări toată inteligența ce mi-a dăruit Dumnezeu. Îmi stă la suflet să vă probez că nu sînt, precum ziceți, șeful unei mișcări anti-maghiare din România. Nu există asemenea mișcare la noi, ci numai una de vie simpatie pentru cele 3 milioane de conaționali cărora până azi, deși supuși credincioși, guvernății din Buda-pestă nu le-au asigurat decît viața de temniță, pentru-că am convingerea, că ei pot fi excelenți cetățeni ai Ungariei, deși conservându-și individualitatea română. *Utilitatea cauză*, d-voastră, dle redactor, mă declarați „cea mai mare autoritate din societatea patriei mele”.

Vă mulțumesc de buna opinie, dar' la vîrsta mea, ai ajuns tocmai sus pe muntele vieții, sînt la loc nimerit ca să văd cît sînt de departe de onorurile ce-mi acordați.

Dacă ocup un loc important în stîlul societății române, este pentru-că de jumătate de secol serv în mod onest și sincer interesele națiunei mele. Al meu *puto ergo sum* se traduce astfel: cuget cum cugetă întreaga mea națiune, de aceea sînt ceea-ce sînt!

Dar' dacă cuget ca întreaga mea națiune, eu nu voi pute nici-o dată a mă des-interesa de cauza fructelor națiunei mele din Ungaria. Și dacă cuget ca întreaga mea națiune, nu pot fi, repet, neamicul unei Ungarii puternice, amică și aliată noastră și deci consider de calunioasă acușarea de irredentism și de daco-romanism ce se aduce Ligei și celor din Ardeal, cari luptă pentru drepturile lor. Așa fiind Rați, Lucaci, Coroeni, Popovicii, pe cari îi zăgrăviți în culori atît de negre, eu îi consider ca pe cei mai inteligenți amici ai Ungariei, dela care dîșii nu cer decît egalitatea de drepturi constituționale, justiția egală pentru toți și respectul individualității lor naționale.

Lucrați dlor din presa maghiară, ca să faceți din Ungaria o patrie egalmente bună pentru toți, ear' nu o temniță a naționalităților și atunci Ungaria nu va avea cetățeni mai devotați decît pe Români din stîlul ei și nici mai buni amici ca pe Români din România. Și atunci veți avea mai mult decît uni-

tatea națională: veți avea ca și România asigurat viitorul patriei.

Nu relev însinuirea că și România face ca Ungaria: persecută și închide școlile ungurești, pentru-că aceasta este un neadevăr: nici o școală maghiară n'a fost închisă nicăiri în România; nici o publicațiune ungurească n'a fost împedecată de a intra în România, chiar cînd au fost pline de insulte la adresa României. *Quod justum* în România de ce nu este *aegum* și în Ungaria?

Nu relev pilda Șvabilor din Ungaria, cari sînt cei mai bogați cetățeni din acea țară. Ați putut, dle redactor, să numărați între cei mai bogați și pe Jidani, cari fără nici o greutate i-ați putut maghiariza, pentru-că nu-i mai aveau limba proprie și pentru-că pentru dîșii *ubi bene ibi patria*.

Porumbelul lui Noe vă anunță că apele vor scădea într'adevăr în ziua cînd veți în-ceta de a vedea irredentism acolo unde nu e decît revendicări legitime și constituționale.

Cînd veți da drumul din Arca lui Noe a d-voastră acestui porumbel dorit, se vor despoiala temnițele dela Vaș și Seghedina de locuitori, căci vor lua loc în șirurile celor mai devotați cetățeni ai Ungariei. Căutați, pentru Dumnezeu, să n'asteptăm în zădar acel porumbel, precum așteaptă lumea porumbelii îmbucurători din balonul nenorociților explo-ratori ai polului nordic. V. A. Urechia.

Procesul Zola.

Ședința XI. (18 Febr. n.) a fost din cale afară viitoare. La fiecare vorbă a apărătorului *Labori*, publicul protesta și fluiera; dimpotrivă pe generali ti aclama necontent și ori-ce deciz al președintelui era primit cu aplause frenetice.

În auditoriu a fost de data asta și prințul de Orléans, care a convorbit cu majorul Eszterházy și i-a strîns mîna.

Primul martor ascultat a fost generalul Boisdéffre, citat de nou, în urma sen-saționalelor destăinuirii ale generalului Pel-lioux care a fascinat, că Dreyfus e ho-tărît vinovat și a fost osîndit pe teme-iul unor acte secrete.

La întrebările președintelui în chestia asta, Boisdéffre a făcut următoarele declarații importante:

Declarația generalului Pellieux o confirm în întregime; declarația asta e cu deservirșire corectă și necondiționat autentică. (Mișcare mare).

Dar' nu-mi stă în drept să mai adaug barem un singur cuvînt la declarația lui Pel-lioux. (Întorcîndu-se către jurați): Stau în fața juraților, cari reprezintă Franța. Dacă națiunea n're încredere în sefii armatei, spuneți-o și noi sîntem gata a lăsa al-tora grijiile responsabilității. Dlor jura-ți! Vorbiți, declarați-vă! (Aplause și aclamații furtunoase, cari țîn câteva minute și mereu se repetază, până-ce generalul părăsește tri-buna preșidențială).

Urmează la audiență majorul Eszterházy. Ochii tuturor se îndreaptă spre el. Eszterházy e palid și păsește nesigur.

După-ce depune jurămîntul, Eszterházy spune, că de vreme-ce colegii săi ofițeri l-au achitat de acușă, ce i-a adus-o misera-bilul de frate al căpitanului Dreyfus, el nu va răspunde decît juraților, dar' cît privește pe acei oameni (se întoarce spre Zola și spre apărători) lor nu le va răs-punde!

Labori adresează lui Eszterházy că-teva întrebări. Acesta tăce ca mortuț. Apărătorul Clemenceau și ad-resează usa după alta vre-o 100 de întrebări. Eszterházy însă nu vrea să răs-pundă nici un cuvînt.

Un martor, A. Autant, interogată de pre-sident spune, că înaintea tribuna-lului militar Eszterházy a voit să se sinucidă.

După ascultarea altor cîțiva martori, mai neînsemnați, ședința se închide.

Într-o pauză a ședinței, publicul a făcut ovații entuziaste lui Pellieux, aclamându-l cu strigăte de „Trăescă armata!” Pel-lioux a răspuns mișcat: „Nu pot zice alta decît „Trăescă Franța!”

După ședința mulțimea a făcut ovații entuziaste lui Pellieux și Eszterházy. Acesta a fost purtat în triumf. Un om care a strigat „Trăescă Zola!” a fost bătut. Mai mulți amici ai lui Zola au fost huiduiți.

În ședința XII. (19 Febr.), care nu are momente mai de seamă, s'a terminat procedura de dovădă.

Azi (Luni) se încep pledoarele; sen-tența se va aduce probabil Mer-curi.

Păreră generală e, că Zola va fi osîndit. Toată campania filo-dreyfusistă se poate socoti ca moartă, atît de zdrobitoare înfrîngerii au suferit simbriași sindicatului. Colonelul Picquart, care a declarat, că ac-tele secrete citate de cei trei generali (Pel-lioux, Gonze și Boisdéffre) sînt false, va fi — se crede — aspru pedepsit de tribunalul de război, înaintea căruia e citat. În ședința Pellieux și-a și exprimat mirarea, cîm de Picquart mai poartă uniformă militară.

În presa franceză Zola-istii au numai patru ziare amice: „Aurore”, „Ra-dical”, „Siècle” și „Droit de l'homme”, nici unul însă mai remarcabil. Totuși — ceea-ce e foarte curios — presa străină e în cea mai mare parte amică lui Zola... Dovadă: cît de puternici sînt Jidovii în presa străină!

Deunăzile, vre-o 500 de Jidovoaiice din Viena au trimis lui Zola o telegramă de felicitare „în numele femeilor vieneze”. Față cu acest act, câteva mii de Vienneze creștine s'au întrunit la o adunare pu-blică, în care au protestat contra telegramii Jidovoaiicelor, cari n'au drept a reprezenta fe-meile vieneze. Totodată adunarea, la care au participat și cîțiva deputați, și-a expri-mat indignarea față de Zola, care își bate joc de armata patriei sale.

ASTRA.

[Astra în Sătmar.

— Scrioarea particulară. —

Moffitul-mic, 17 Febr. n.

Resistența elementului român nicăiri nu e pusă la așa grea probă ca în Maramurăș, unde se încrucișează atâtea naționalități, și în părțile mărginașe ale Sătmarului, unde românușii e atît de atît de valuri dușmă-noase. Ne sîrcoaleam în neputințe și sbuciu-mam în dureri.

Glasul, ce strigă după ajutor îl auzi Asociațiunea, și ca o mamă dulce și iubitoare se grăbește a ne mîngăia. Adunarea gene-rală din 27 și 28 Aug. 1897 a decis a în-fința despărțimînte în toate părțile țerei lo-cuite de Români.

Fericită idee a fost din partea comitetului de a concretiza înființarea despărțimîntului Sătmarului George Pop de Băsești. Îți saltă inima de bucurie cînd privești în fața blîndă și curată a acestui fiu distinct al neamului ro-mânesc, care cu cuvinte isvorite din inimă, îți vorbește la inimă cu atîta dulceață, încît îți vine dorul de a-l îmbrăța, ca prin aceea să devii așa nobil și bun ca el.

„Cultură română poporului român!” Cu această deviză a intrat în Sătmar delegatul „Asociațiunei”. La glasul lui a grăbit a se prezenta floarea inteligenței române atît de pe valea Someșului, cît și de pe poalele Ni-rului. Elementele se păreau conjurate în contra noastră, s'a escat un timp cu vifor și zăpădă, despre care n'aveam nici idee. Co-municația peste Someș fu întreruptă, mulți au rămas acasă, dar' iubirea de neam învinge toate greutățile și delegatul „Asociațiunei”, asociat de soțul sau de luptă, dl Andreiu Cosma, cu mare încajur sosește pe 16 Febr. la Seini.

Adunarea constituantă s'a deschis la 11 ore pe lângă asistența organelor politice sub președența dlui delegat. S'au înscut 17 membri ordinari, răspundînd cotizațiunile fixate în statute în suma de 85 fl., care sumă până la ulterioare dispozițiuni imediat s'a de-pus la „Sătmarăna”, institut de credit și eco-nomii în Seini.

S'au ales oficialii biroului provisor, în persoanele dlor: Gavril Lazar, protopop în Sănișlău, de președinte; Gavril Barbul, mare proprietar în Mocira, de casar; de membri în comitetul cercual: Dr. Vasile Lucaci, Gavril Szabo, Antoniu Ghita și subsemnatul, care totodată a fost constituit și de notar ad hoc.

Deși nu sîntem pe deplin mulțumiți cu rezultatul ajuns, dar' primele baze ale Aso-ciațiunei deja sînt depuse, dela noi atîrnă mai departe a purta peatră de peatră să clădim zidul cultural al poporului român din Sătmar. În împrejurările grele politice în cari ne aflăm, este singur terenul cultural pe care mai putem rezista.

Sîntem despărțiți unii de alții, n'avem unde să mai schimbăm vîr-o vorbă, ce ar tre-bui să facem, ca să promovăm binele poporului nostru. Să începe o opocă nouă pentru noi Sătmareni. În lătări cu indiferentismul; căci pe unde ajung razele luminătoare ale culturii, toate se învîluiesc și se îmbracă în lumină, eară unde nu pot străbate e umbră și întunerec. Cer cu insistență sprijinul moral și material al preoției noastre culte din Sătmar; mai ales îl rog pe tinărul și eruditul archi-diacon al părților sătmen. Dr. Felician Bran, că pe Main cînd se va constitui despărțimîntul Sătma-rului definitiv să se pună în fruntea preoției, și

să se facă demn de numele părintelui său Pa-tru Bran, căci atunci îl asigurăm de devota-mentul nostru perfect și de absoluta noa-stră simpatie.

George Suta,

preot.

CRONICĂ

Sibiul, 21 Febr. n. 1898.

Parastas pentru Episcopul Po-pasu. La Caransebeș s'a ținut Joia trecută (17 Februarie) un solemn parastas pentru fe-ricitul Episcop Ioan Popasu, în biserica sfîn-tului Ioan Botezătorul. A pontificat dl proto-presbiter Andrei Ghidui, asistat de preoțiimea locală, în prezența P. S. domnului Epi-scop Nicolae Popa, a P. C. S. domnului Arhimandrit Filaret Musta, a membrilor con-sistoriali, a profesorilor și elevilor dela insti-tutele diocesane, a membrilor comitetului pa-rochial, a reprezentanților dela comunitatea de avere și a altor stimători ai neuitatului Episcop.

Aurel Suciu. Însmormîntarea di-stinsului fruntaș dela Arad, făcută cu mare pompă, Mercuri la 16 Febr. n., s'a prefăcut într-o manifestațiune națională, care se pare că va avea continuare.

Carul funebru, care purta rămășițele scumpului defunct, era acoperit de mulțime de canuni, cari cele mai multe aveau bandă de tricolor național. Înainte de pornirea con-ductului au rostit cuvîntări funebrele d-nii Rom. Ciorogariu și V. Mangra. La mormînt a vorbit fa numele advocaților români dl Petru Truța, robind un discurs puternic, pî-truns de sentiment național. Conductul însuși, foarte distinct și numeros; mai toți purtau cocarde de tricolor național. Și acesta e mo-mentul care a atras atențiunea autorităților ungurești, și care va forma, se vede, obiectul unui proces. Sîntem informați, că vice-căpi-tanul Aradului a și pornit deja ceretarea, sub pretext, că s'a comis încălcarea ordina-lui ministerial dela 1885, prin care este opri-tă „purtarea colorilor unui stat străin”. În pro-ces ar fi implicați vre-o 60 persoane, între cari mulți unguri. Pentru-că întreprinzătorul de pompă funebă, care singur a luat iniția-tiva decorării cu tricolor românesc, este Un-gur cu întreg personalul său.

Astfel regretul Aurel Suciu va fi per-secutat până și dincolo de mormînt.

Dela frații bucovineni. Patria din Cernăuți ne aduce știrea, că Români din Suceava au trimis o delegație mon-stră la Cernăuți, ca să intervie pentru înființarea de clase paralele române pe lângă liceul german din Suceava și să ceară înființarea unei școli române de fete. Delegația s'a prezentat guvernato-rului Bucovinei, dlui baron Bourguignon, Metropolitului român Arcadie, marelui lăncu Lupul și consilierului baron Mu-stață. Guvernatorul a promis să stu-dieze chestiunea, ear' ceilalți au promis tot concursul lor.

Hymen. Dl Ieronim Groze, teolog ab-solut, și d-șoara Alcantarina Tulca, anunță cununia lor, ce se va celebra la 24 Febr. n., în biserica gr.-cat. din Rușii-munți.

Protopop la M. Uioara. — dintre cei trei candidați propuși de ordinatul din Blaj, — ministrul de finance a denumit pe Dr. Sebastian Pop Radu, fost profesor și predi-cator la catedrala din B'aj.

Comandant al corpului VII. de armată la Timișoara a fost numit în local baronului Waldstätten generalul Schwitter, care s'a și stabilit deja în noul său sediu.

O moștenire a statului sîrbesc. La München a răposat zilele acestea un fiu natural al fostului principe Mihail, Veli-mir Theodorovics. Răposatul și-a lăsat întreaga avere statului sîrbesc, în scopuri culturale.

Chestiunea călîndarului. Cetim în „Timpul”: Dl N. Coculescu, unul din-tre distinsii profesori tineri ai facultății de științe din capitală, va ține Duminică după amezii, orele 3, la universitate, o interesantă conferință asupra chestiunei călîndarului. Toți profesorii și institutori din capitală își vor da întîlnire la această conferință a distinsului profesor.

O Transilvăneană — artistă dis-tinsă. Primadonă la opera română din București este o Româncă ardeleană, de na-ștere din Săcele, d-șoara Ana Medan. „Uni-versul”, publicînd portretul acestei artiste române, scrie: „După-ce a absolvit conserva-torul din București, a plecat la Milan, unde a studiat canto timp de trei ani spre a se perfecționa în acel renumit conservator. D-sa a debutat în câteva teatre ale Italiei și presa musicală i-a adus laude meritate. La București a cântat săptămîna trecută, în opera Ernani și a fost foarte mult aplaudată. Ea ni-a dovedit, că posedă o voce puternică și o școală deservirșită”.

Un duel interesant s'a întîmplat zilele acestea în Viena. Au duelat prințul Filip de Coburg, general și contele Mattias-Keglevich, fost locotenent la ulani. Între secundanții prin-țului de Coburg a figurat și ministrul de hon-vezi, Fejervary. Combatanții au duelat atîtu-cu pistolul. S'au schimbat trei gloanțe, dar' nici unul cu efect. Urmîndu-se lupta cu să-

„ALBINA“, INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII ÎN SIBIU.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „Albina“ se invită prin aceasta în virtutea §. 20 al statutelor societății la

a XXV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Sibiu, Luni, în 28 Martie st. n. 1898, înainte de amiază la 10 ore, în casa institutului (Strada Baier nr. 1).

Obiectele :

1. Raportul anual al direcțiunii; bilanțul anului de gestiune 1897 și raportul comitetului de supraveghere.
2. Distribuția profitului realizat conform bilanțului.
3. Distribuția sumei destinate pentru scopuri de binefacere.
4. Fixarea prețului marcelor de prezență pe anul curent.
5. Alegerea a 3 membri în consiliul de direcțiune în sensul §-lui 36 din statute.
6. Alegerea unui membru al comitetului de supraveghere.

Domnii acționari, cari în sensul §§. 22, 23 și 24 din statutele societății voesc a participa la adunare în persoană, sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență, cel mult până Sâmbătă, în 26 Martie st. n. a. c., 6 ore p. m., la casa centrală în Sibiu, sau la a filialei în Brașov.

Sibiu, 7 Februarie 1898.

[599] 1—1

Direcțiunea.

A XXV-a încheiere a conturilor cu 31 Decembrie 1897.

Activ.	Contul bilanțului.	Pasiv.	
Casa în numerar	61090 86	Capital social:	
Bon în Giro-Conto și la alte bănci	19135 40	6000 acțiuni à 100 fl.	600000 —
Cambii de bancă	3698790 92	Fondul de rezervă al acționarilor	100000 —
Imprumuturi hipotecare	2229520 71	Fondul de garanță al scris. fonciare	200000 —
Credite personale	659979 85	Fondul special de rezervă	51242 01
Credite cambiale cu acoperire hipotecară	700790 65	Fondul de pensuni al funcționarilor	118090 30
Credite de cont-curent	380575 11	Depuneri spre fructificare	5502555 28
Avansuri pe efecte publice	108561 —	Serisuri fonciare cu 5%	
Credite fixe	15413 95	în circulaț. fl. 1110000.—	
Imprumuturi pe produse	8786 62	Seris. fonc. cu 5% în cor.	
Casa institutului, realități dela gara		în circulaț. fl. 1065000.—	2175000 —
Brașov și div. realități de vânzare	291253 23	Serisuri fonciare eșite la sorți în circulațiune	26100 —
Efecte publice	1085965 91	Cambii de bancă reescomptate	418811 75
Acții dela diverse bănci	81832 50	Diverse conturi creditoare	307970 30
Efectele fondului de garanță al scrisurilor fonciare	200824 25	Dividende neridicate	1200 —
Efectele fondului de pensuni al funcționarilor institutului	6500 —	Interese anticipate pro 1898	78468 23
Mobilier fl. 8829.18		Profit net	124788 96
după amortisare de „ 883.18	7946 —		
Diverse conturi debitoare	147259 87		
	9704224 88		9704224 88

Eșiri.		Contul de profituri și pierderi.		Veniri.	
Interese:				Interese:	
pentru depuneri spre fruct.	fl. 244466.51	351669	13	dela cambii de bancă	fl. 229297.19
„ scrisuri fonciare	104509.96			„ imprumuturi ipot.	152789.38
„ impr. luate pe efecte	2696.86			„ credite personale	53644.72
				„ efecte publice	60229.07
Spese:				„ credite cambiale cu	
Salare	fl. 45121.84	68918	53	acoperire hipotecară	45987.89
Bani de cuartir	5365.—			„ credite de cont-curent	10885.97
Imprimare, registre, porto,				„ avansuri pe efecte	8961.78
diverse	15956.69			„ credite fixe și imprumuturi pe produse	2424.52
Marce de prezență	2475.—				
Contribuțiune:				Chirie	561170 52
directă	fl. 20170.80	44617	45	Provisiuni	13518 11
10% dare la interesele				Profit la monetă	15908 64
dela depuneri	24446.65				278 98
Amortisare din mobilier	883 18				
Profit net	124788 96				
	590871 25				590871 25

Sibiu, 31 Decembrie 1897.

Cosma m. p.,
director executiv.

Iosif Lissai m. p.,
comptabil-șef.

Membri în direcțiune:

P. Lucuța m. p. I. Papiu m. p. Dr. N. Vecerdeș m. p.
Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă.

Sibiu, 18 Februarie, 1898.

Comitetul de supraveghere:

Dr. Ilarion Puscașu m. p. Dr. Beu m. p. St. Strola m. p. Ioan Crețu m. p.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Toate scrierile profesorului Dr. Weigand despre Români

se găsesc de vânzare la „Librăria“ noastră cu prețurile originale. Astfel:

1. „Die Aromunen“, (Macedo-Români). Vol. I. „Land und Leute“, cuprinde descrierea călătoriei profesorului Weigand pe la Români din Macedonia, interesantă pentru ori-care Român, care se interesează de frații sei. O lectură atrăgătoare și pentru neșpecialiști. Volumul de 334 pag., cu 9 ilustrațiuni frumoase și cea mai perfectă carte etnografică costă fl. 6.20
2. Vol. II. (Volkslitteratur), cuprinde literatura populară, versuri și povești, cu traducerea germană și un lexicon, 386 pag., costă fl. 5.—
3. „Vlach-Meglen“, o cercetare etnografică-filologică; volum de 80 pag., cu 4 ilustrațiuni, fototipie, costă fl. 2.25
4. „Die Sprache der Olympo-Wallachen“, cu o introducere despre popor, volum de 144 pag., costă fl. 1.85
5. „Raportele anuale despre seminarul filologic român din Lipsa“, conținând lucrările dlui profesor Weigand și ale elevilor sei despre Români: „Primul raport“, (1894) de 157 pag. costă fl. 1.85
6. „Al doilea raport“, (1895) de 224 pag. costă fl. 2.80
7. „Al treilea raport“, (1896) de 332 pag. costă fl. 3.80

Cartea de sub nrul 1, vol. I. e pentru toți Românii inteligenți; celelalte se recomandă bărbatilor de specialitate. Toate sunt scrise de sine înțeles, în limba germană.

Librăria „Tipografiei“, societate pe acțiuni.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Publicațiune.

Un silvicultor român cu experiență și cu practică în serviciul statului sau pe vr'un domeniu particular, poate găsi ocupațiune imediat pe domeniile dlui G. Gr. Cantacuzino, fost președinte al senatului României. [611] 1—5

Doritorii de a ocupa acest post se trimită pe adresa dlui G. Gr. Cantacuzino, București, Calea Victoriei nr. 167 următoarele acte:

- a) diploma de absolvire a unei școli speciale de silvicultură;
- b) certificat că a servit la stat sau pe vr'un domeniu particular;
- c) atestat de bună purtare;
- d) știință de carte românească.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

CARTEA DUREREI

care foarte potrivit s'ar pute numi

CARTEA MÂNGĂIEREI

nu se mai află de vânzare decât în număr restrins de exemplare

elegant compactate!

Un exemplar costă 1 fl. 50 + 5 cr. porto.

Se poate folosi și ca carte de rugăciuni.

Această carte a fost recomandată de către Exc. Sa Metropolitul Victor Mihail de Apșa printr'un circular special.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

„Istoria Transilvaniei“

de
George Barițiu.

Monumentalul op al regretatului nostru istoric: „Părți alese din istoria Transilvaniei pe 200 ani din urmă“, se poate procura de acum

cu preț redus!

Volumul I.

broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30.

Volumul II.

broș. în loc de fl. 4.— numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Volumul III.

broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2.—, leg. fl. 2.80.

Opul întreg:

broș. în 3 vol. în loc de fl. 11.— numai cu fl. 6.50 — șese florini și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

Această carte n'ar fi iertat să lipsească din casa nici unui bun Român.

Tocmai a apărut și se a'ă de vânzare la „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu:

CESTIUNEA NAȚIONALITĂȚILOR
ȘI
MODURILE SOLUȚIUNII SALE
ÎN
UNGARIA
DE
AUREL C. POPOVICI.

Prețul 50 cr. v. a.
cu trimitere postală 55 cr. v. a.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Au eșit de sub tipar și se află de vânzare:

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 20 cr.

„BRĂDETUL“, INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORLAT.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Brădetul“, societate pe acții, se invită conform §. 19 din statutele societății la a

IV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Orlat, la 21 Martie n. a. c., la 10 ore înainte de amiază, în edificiul școlii, pe lângă următorul

Program :

1. Raportul direcțiunii despre rezultatul anului de gestiune 1897 și propunerile acesteia.
2. Raportul comitetului de supraveghere și propunerile acestuia.
3. Deciziune asupra compturilor anuale și asupra împărțirii profitului curat.
4. Fixarea marcelor de prezență pe viitor.
5. Alegerea direcțiunii și a comitetului de supraveghere pe un nou period de 3 ani conform §. 29 din statutele societății.
6. Exmiterea alor 2 acționari pentru verificarea procesului verbal al acestei adunări generale.
7. Eventuale propuneri în marginile statutelor.

Domnii acționari, cari în sensul §§-lor 20 și 21 din statutele societății, doresc a participa la adunare în persoană ori prin plenipotențiați, sunt poftiți a-și depune acțiunile și eventualele documente de plenipotență la casa institutului, cel mult până la 21 Martie n. a. c., la 10 ore înainte de amiază.

Orlat, 18 Februarie 1898.

[555] 1—2

Direcțiunea.

Active.	Contul bilanțului pro 1897.		Pasive.	
	coroane	fieri		coroane fieri
Casa în numerar	6259	75	Capital social:	
Împrumuturi pe obligațiuni	160414	18	500 acțiuni à 50 coroane	25000 —
Cambii escomptate	26020	05	Depuneri spre fructificare	158758 45
Efecte	408	—	Fondul de rezervă	3925 58
Spese de fondare	200.—	—	Reescompt	4100 —
20% amortisare	100.—	100 —	Dividendă neridicată	49 —
Mobilier	356.69	—	Profit curat	7195 12
10% amortisare	85.70	320 99		
Debitori		46; 84		
Interese restante		36 84		
	194028	15		194028 15

Eșite.	Contul profitului și pierderilor pro 1897.		Întrate.		
	coroane	fileri	coroane	fileri	
Interese după depuneri	7181	42	Interese după împrumuturi	13589	18
Interese de reescompt	286	50	Interese de întârziere	255	77
Spese de cancelarie	818.04		Provisiune	3252	60
Contribuțiune directă, comita- tensă și comunală	476	84	Competențe	86	98
Contrib. după inter. depunerilor	1040.91	2835	79		
10% amortisare din mobilier	36.70				
20% amortisare din speșele de fondare	100.—	185	70		
Profit curat	7195	12			
	17	34	53	17134	53

Orlat, la 31 Decembrie 1897.

Dr. George Prunaș m. p.,
vicepreședinte

Lud. Pesamosca m. p.,
comptabil.

Alexandru Dregan m. p.,
cassier.

Dion. P. Decei m. p.,
secretar-controlor.

Membrii în direcțiune:

Dionisiu Aaron m. p. Ioan Manta m. p. Valeriu Popoviciu m. p. Ioan Popescu m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghere am examinat bilanțul prezent, precum și contul profitului și al pierderilor și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele principale și auxiliare.

Orlat, 18 Februarie 1898.

Membrii în comitetul de supraveghere:

Dr. Strola m. p.,
președinte.

Ioan Ivan m. p.

Valeriu Arseniu m. p.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască legea numită veterinară. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de târgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe despre

LEGEA VETERINARĂ

și BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(184 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cum-păra dela

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.